

Приложение 1: Промени в счетоводната политика:

1 Въведение

1.1 Представяне на Дружеството

Дружеството е с капитал ~~330 391 067 лева~~, 206 297 188 лева разделен в поименни непривилегировани акции с номинал 1 лв., даващи право на един глас за всяка акция.

Списък на Стандартите и Разясненията, приети от Съвета по международни стандарти, приети за прилагане от Европейската Комисия към ~~30.06.2011 г.~~ 01.01.2016 г. е представен в

Приложение: Приложими счетоводни стандарти.

2.2 Софтуер

Дружеството използва програмния продукт “Ажур” за обработване на счетоводната информация и ~~допълнително приложение към счетоводния~~ софтуер за обработване софтуер „Булсал“ за обработване на информацията във връзка с възнагражденията на персонала.

Полезният живот на активите е определен както следва:

Машини, съоръжения и оборудване	От 2 до 19 25 години
Компютри, софтуер, мобилни телефони	От 2 до 10 години
Транспортни средства	От 2 до 9 години
Стопански инвентар	От 2 до 7 години

Датата на въвеждане в експлоатация следва да е документално обоснована.

Сроковете на амортизация се определят по следния начин:

- програмни продукти – срок на ползването им (~~10 години~~) (2 -10 години)

3.5 Амортизация

Полезният живот на активите е определен както следва:

Машини, съоръжения и оборудване	От 2 до 19 25 години
Компютри, софтуер, мобилни телефони	От 2 до 10 години
Транспортни средства	От 2 до 9 години
Стопански инвентар	От 2 до 7 години

Сроковете на амортизация се определят по следния начин:

- програмни продукти – срок на ползването им (~~10 години~~) (2 -10 години)

9. Материални запаси

9.2 Първоначално признаване

При определяне на нетната реализируема стойност към края на отчетния период се използват цените, които Комисия за енергийно и водно регулиране (КЕВР) е утвърдила за ~~първото~~ тримесечието на следващия отчетен период, като за природния газ, намиращ се в транзитен газопровод на територията на Р. Румъния, се има предвид утвърдената цена, без цената за такса пренос на територията на България.

В случай, че цената, определена от КЕВР за следващия тримесечен период е *по-ниска*, спрямо отчетната за текущия, се начислява обезценка.

~~В случай, че природният газ вече е бил обезценен до нетна реализируема стойност и в следващ отчетен период се окаже, че условията довели до обезценка не са вече налице, то се възприема новата му нетна реализируема стойност. Сумата на възстановяването може да бъде само до размера на балансовата стойност на природния газ преди обезценката.~~

В случай, че природният газ, вече е бил обезценен в предходен отчетен период, но в следващия се окаже, че условията довели до обезценка не са налице (цената, определена от КЕВР е *по-висока*, спрямо отчетната), то се възстановява вече начислена обезценка, но само до размера на балансовата стойност на природния газ преди обезценката и до количеството, което е било обезценено и е налично при текущата обезценка.

Сумата на обезценката се отчита в печалби или загуби за периода, в който е възникнала.

10.1.7 Инвентаризация и отписване

Индикация за обезценка

Обезценката на вземанията става с решение на Съвета на директорите на Дружеството по предложение на главния счетоводител и/или финансовия директор на Дружеството

В случай, че е налице индикация за обезценка на вземанията, загубата се изчислява на база процент на несъбираемост.

Съпоставят се вземанията от клиентите към 31.12. на съответната година и по-конкретно, тези, с просрочие повече от 31 дни, с плащанията за тях към датата на одиторските процедури за годишния или шестмесечния финансов отчет.

Изчислява се *процент на събираемост* като съотношение между платеното и непогасеното задължение.

Изчислява се *процент на несъбираемост* като разлика между 100% и процента на събираемост.

Произведението на *стойността на вземането* и *процента на несъбираемост*, представляват загубата от обезценката за начисляване.

Когато наличната информация за определяне на сумата на обезценката е ограничена, тогава преценката за обезценка се обосновава с исторически данни от опита на Дружеството, свързан с търговските взаимоотношения с подобни длъжници или друга надеждна база за преценка, **както и прилагане на индивидуален подход за най-големите длъжници.**

12 Доходи на наети лица

12.2 Дефиниция и признаване

Дружеството има задължение за изплащане на доход при напускане на тези свои служители, които се пенсионираат, в съответствие с изискванията на чл. 222, § 3 от Кодекса на труда (КТ) в

България и Заповед ~~№ БГ-92-04-03/08.04.2008~~ и ~~приложенията към нея~~ на Изпълнителния директор.

17 . Приходи

Класификация

Приходите на Дружеството включват:

- приходи от продажби на природен газ, в това число ~~приходи от продажби на газ и приходи от оказани услуги, префактурирани услуги, оказани от Булгартрансгаз ЕАД за пренос и разпределение на природен газ;~~ от продажби на природен газ, с включена такса пренос за пренос и разпределение на природен газ, фактурирана от Булгартрансгаз ЕАД на дружеството и префактурирана на клиентите .
- приходи от други продажби - услуги, ИМС, материали;
- други приходи от дейността – приходи от неустойки, излишъци на активи, глоби, неустойки, отписване на задължения, санкции на длъжностни лица, отстъпки за ниска щетимост по застрахователни договори, наеми и др.;
- приходи от услуги – отдаден капацитет;
- приходи от лихви от суми, дължими на Дружеството, възнаграждения за права и дивиденди от участия в конкретен клас капитал.

Други приходи, които не попадат в обхвата на МСС 18 Приходи, но са част от счетоводния резултат на Дружеството, са:

- приходи от операции по предоставени заеми и по договори за финансов лизинг, операции с финансови инструменти и с чуждестранна валута и от други финансови операции;
- приходи от преоценки - на ИМС, нематериални активи, материални запаси, финансови инструменти;

приходи от финансираня, от бизнес комбинации и други случайни сделки.

17.3.1.Общи политики

Приходи от неустойки /**лихви** /

В случаите, когато съществуват данни поставящи под съмнение платежоспособността на клиента, приходи от неустойки не се признават.

Прилага се принципът на предпазливостта, според който признаването на вземане по неустойки се преустановява при наличие на съществени рискове относно събираемостта на отчетените вземания. В случаите, когато съществуват данни, поставящи под съмнение платежоспособността на клиента, приходи от неустойки не се признават. Преценката се извършва, като се вземат предвид вътрешни и външни източници на информация за наличието на следните признаци:

Значителни финансови трудности на клиента.

Значителни неизпълнения на договорни задължения или просрочие в плащането на лихвата или на главницата

Национални или местни икономически условия

Технологични, пазарни или правни промени с неблагоприятен ефект

Липси на споразумения за разсрочване

Писмени становища от юристи

Обявена процедура по ликвидация или несъстоятелност.

Други приходи от неустойки /лихви /

Приходи от неустойки, за просрочено вземане с характер на други приходи - в случаи на неприети количества природен газ, съгласно договор с клиентите.

Приходът се признава в периода, за който се отнася, на база принципа на текущо начисляване, въз основа на подписан двустранен акт, приложен към документите за продажба на природен газ.

19 Разходи

19.3.Класификация

1. Разходи за външни услуги, в това число

- ~~услуги към свързани лица;~~
- ~~наеми;~~
- ~~пощенски разходи;~~
- ~~одиторски и консултантски услуги;~~
- ~~застраховки;~~
- ~~лицензионни такси;~~
- ~~съдебни такси и разноски;~~
- ~~абонамент и абонаментен сервиз;~~
- ~~комуникации~~
- ~~ел. енергия, вода и топлинна енергия~~
- ~~и други.~~
- отдаден капацитет;
- наеми;
- пощенски разходи;
- одиторски и консултантски услуги;
- застраховки;
- лицензионни такси;
- съдебни такси и разноски;
- абонамент и абонаментен сервиз;
- комуникации
- ел. енергия, вода и топлинна енергия
- такси за съхранение
- и други.

19.4. Отчитане на разходите по икономически елементи

Основните разходи, се отчитат първоначално по икономически елементи.

- Разходи за външни услуги:

Разходи за външни услуги, са разходите за извършени услуги от трети лица за: ~~застраховки, наеми и транспортни услуги, разходи по договори за управление, въоръжена и противопожарна охрана, телеграфо пощенски услуги, телефонни и телекени такси, информационни услуги, реклами, обяви, съобщения, одиторски, консултантски и управленски услуги абонаменти за печатни издания, дарения и спонсорство, такси за пренос на природен газ, такса за съхранение на природен газ, лицензионни такси, и други.~~ услуги,

свързани с нерегулирана дейност, разходи за съхранение на природен газ, лицензионни такси, застраховки, наеми, разходи по договори за управление, охрана, комуникации, реклами, обяви, одиторски и консултантски услуги, абонаментен сервиз и други.

Разходите за съдебни разноски, възникнали в случаите на предявени просрочени вземания от клиенти на Дружеството, се отчитат в разчетна сметка до края на съответното производство.

В случай, че изходът е в полза на Дружеството, с възстановяването на съдебните разноски, разчетът се закрива.

В случай на изход, който не е в полза на Дружеството, съдебните разноски се отчитат на разход в отчетния период, в който съдебното производство има окончателно решение.

В случай на съдебни производства с продължителност повече от един отчетен период, в края на отчетния период, се прави преглед за обезценка, като се прилагат насоките описани в т. 10.1.8 Обезценка.

Разходите за външни услуги ~~следва да се отчитат~~ документират, като на обратната страна на първичния документ, с който е извършена услугата на Дружеството, се вписва обекта и вида дейност, за която се отнася тя. Ако услугата е регламентирана с договор, се изготвя приемо – предавателен протокол, който се разписва от двете страни и доказва извършената услуга. Протоколът се прилага към издадената фактура.

- Разходи за социално осигуряване:

Разходи за социално осигуряване са разходите за осигуровки и други плащания на персонала КТ.

- *Разходите за осигуровки* са начислените суми за социални и здравни осигуровки, за допълнителни пенсионни осигуровки, както и начислените суми за фонд “Безработица”. Осигурителните вноски за фонд “Трудова злополука и професионална болест” са за сметка на осигурителите. Върху средствата за социални разходи, давани постоянно или периодично пряко на лицата в пари или в натура се внасят осигурителни вноски в размера за фонд “Пенсии”.

~~При съставяне на годишния финансов отчет, заедно с начисляването на разходи за персонала от неизползвани отпуски, се начисляват и разходи за осигуровки, съгласно действащото законодателство.~~

В края на всяка финансова година, се начисляват разходи за неизползван платен годишен отпуск и осигуровки към тях, съгласно действащото законодателство.

- *Разходи за други плащания* са плащания на персонала съгласно Заповед ~~№ БГ-92-04-03/08.04.2008, както следва:~~

на Изпълнителния директор, във връзка с чл. 294 от Кодекса на труда и са свързани със социално-битови и културни потребности:

- сумите, които се изплащат за храна на персонала ~~в местата, в които няма стол;~~
- изплащане на суми за почивка на персонала;
- ~~за лекарствта, лечение и кръводаряване;~~
- ~~социални помощи на персонала по силата на КТ и Заповед № БГ-92-04-03/08.04.2008 в дружеството;~~
- суми за честване на професионален и национални празници, юбилеи, ~~ритуали и други предвидени в КТ и в Заповед № БГ-92-04-03/08.04.2008;~~
- други плащания по КТ ~~и в Заповед № БГ-92-04-03/08.04.2008.~~

19.4.3 Други разходи

обичайната дейност и не се очаква да възникнат отново в близко бъдеще се отчитат като други разходи.

В други разходи се отчитат:

- командировки в страната и чужбина;
- ~~разходи за обезщетения по Кодекса на труда и Заповед N БГ 92-04-03/08.04.2008;~~
- ~~предоставяне на безплатна храна или намаление в стойността на предоставяната храна на наетите лица, отдих и почивка на наетите лица;~~
- членски внос;
- отписани вземания;
- обучение и квалификация на наетите лица;
- липси и брак на активи;
- санкции, глоби и неустойки по договори.

19.5.4. Разходи за организация и управление (Административни разходи)

Социални разходи в натура обхващат разходите за ~~свързани със социалната дейност — транспорт, подаръци, празнични;~~ допълнително доброволно здравно осигуряване, доброволно застраховане и други.

Финансовите разходи

Финансовите разходи включват:

- обезценка на финансови активи, ~~с изключение на обезценка на материални запаси, търговски, съдебни присъдени вземания, вземания от неустойки;~~

33 Разделно (регулаторно) счетоводство

Според изискванията на чл. 37 от Закона за Енергетиката, Дружеството следва да води отделна счетоводна отчетност за:

- всяка дейност, подлежаща на лицензиране по този закон и другите им дейности;
- всеки клон и предприятие;
- дейности при регулирани и свободно договорени цени.

Счетоводното отчитане по дейности се осъществява в рамките на установената за Дружеството организационна структура за Централно управление и Технологично звено Румъния.

~~Процесите на счетоводно разделение на дейностите се състои от следните етапи:~~

- ~~Изготвя се оборотна ведомост по звена;~~
- ~~Сводират се оборотните ведомости на звената, като се елиминират вътрешните разчети;~~
- ~~Изготвят се Отчет за всеобхватен доход, Отчет за финансово състояние, Отчет за наричен поток по звена и по дейности.~~

~~Дейностите, за които се изготвят отчети са: Доставка, Пренос, Разпределение (считано от 2010, свързано е промяната в счетоводната политика и признаването на приходите и разходите за Пренос и Разпределение в отчета за всеобхватния доход) и Нерегулирана дейност. Счетоводното~~

разделение на дейностите , се осъществява на синтетично и аналитично ниво в обратната ведомост на дружеството, според изискванията на Закона за счетоводството.

Приложение: Система за счетоводно отчитане

Номер	Наименование	Използване
505	Каса в чуждестранна валута-звено Румъния	Отчитане на парични средства в брой , в чуждестранна валута
506	Разплащателна сметка в чуждестранна валута – звено Румъния	Отчитане на парични средства по разплащателни сметки в чуждестранна валута

С. 10 Доходи на наети лица

Номер	Наименование	Използване
Гр.27	Персонал и други лица	
273	Разчети за обезщетения при пенсиониране	Задължения във връзка с доходи при пенсиониране
Гр. 45	Разчети с бюджета и с ведомства	
Гр. 43	Разчети с осигурители	Задължения във връзка с планове за дефинирани осигурителни вноски върху краткосрочни доходи на наети лица
Гр. 60	Разходи по икономически елементи	
604	Разходи за заплати (възнаграждения)	Разходи за доходи на наети лица
605	Разходи за осигуровки	Разходи, свързани с планове осигурителни вноски върху краткосрочни доходи на наети лица дефинирани вноски
606	Разходи за провизии	Разходи, свързани с планове дефинирани доходи правни и конструктивни задължения

Обичайните транзакции, при които сметките от група 43 и сметка 454 се дебитират, са:

#	Стопанска операция
1	Изплащане на задължения, свързани с планове за дефинирани вноски доходи на наети лица

Обичайните транзакции, при които сметките от група 43 и сметка 454 се кредитират, са:

#	Стопанска операция
1	Начисляване на разходи, свързани с доходи на наети лица планове за дефинирани вноски

С. 12 Безвъзмездни средства, предоставени от държавата

Група от счетоводни сметки и използване

Следните счетоводни сметки се използват от Дружеството за отчитане на трансакции, свързани с безвъзмездни средства, предоставени от държавата.

Номер	Наименование	Използване
Гр. 70	Приходи от продажби	
705	Приходи от финансираня	Отчитане на приходите от финансираня на дълготрайни активи и за текущата дейност, признати през текущия отчетен период

С. 15 Приходи

Номер	Наименование	Използване
<u>Гр. 70</u>	<u>Приходи от продажби</u>	
702	Приходи от продажби на стоки	Отчитане на резултата (приходите спрямо себестойността) от продажби на стоки. и кухненска продукция: 702/1 Приходи от продажба на природен газ – преносна мрежа 702/2 Приходи от продажба на природен газ – разпределителна мрежа 702/3 Приходи от продажба на природен газ – за технологични разходи на Булгартрансгаз 702/6 приходи от други продажби на стоки 702/04 Приходи от продажба на природен газ 702/05 Приходи такса пренос 702/06 Приходи такса разпределение
705	Приходи от финансираня осигурен капацитет	Отчитане на приходите от финансираня на дълготрайни активи и за текущата дейност осигурен капацитет .

С. 16 Приходи за бъдещи периоди

Група от счетоводни сметки и използване

Следните счетоводни сметки се използват от Дружеството за отчитане на приходи от бъдещи периоди:

Номер	Наименование	Използване
Гр. 75	Приходи за бъдещи периоди	
752	Приходи за бъдещи периоди	Отчитане на приходи, срещу които ще се извършат разходи през следващи периоди Отчитане на приходи, при разминаване на периодите на документиране и признаване.
754	Финансови приходи за бъдещи периоди	Отчитане на финансовите приходи, които ще се отчитат като текущи финансови приходи през следващи отчетни периоди
Гр. 72		
727	Приходи за бъдещи периоди – санкции по договор за продажба на природен газ	Отчитане на приходи, при разминаване на периодите на документиране и признаване.

С.19 Финансови приходи и разходи

Номер	Наименование	Използване
726	Финансови приходи за бъдещи периоди – лихви върху неустойки	Отчитане на разчети за лихви върху вземания за неустойки за неприети количества по договор за продажба на природен газ